

Protocol Lossingen

Inleiding

Dit Protocol Lossingen is aangenomen op de NPO Ledenraad van 7 maart 2026 en vervangt eerdere versies. In dit protocol worden bevoegdheden en verantwoordelijkheden aangegeven almede een stappenplan waaraan moet worden voldaan alvorens de duiven worden gelost. Dit protocol is bedoeld om de duiven goed en verantwoord weer naar huis te krijgen. Dit protocol geldt voor alle vluchten inclusief internationale en trainingsvluchten.

Risicotabel Lossingen (RTL)

In het verleden zijn er meerdere studies verricht naar effecten van het weer en aardmagnetische verstoringen op de thuiskomst van postduiven van wedstrijdvluchten. Een overzicht van deze studies is te vinden op [de website van de WOWD](#). De WOWD heeft de stand van kennis uit deze rapportages samengevat in een Risico Tabel Lossingen (RTL) als praktische handreiking aan lossing functionarissen in de duivensport. Op basis van de huidige stand van kennis vat deze RTL samen welke factoren een gunstige, neutrale, ongunstige of zeer ongunstige invloed hebben op de thuiskomst van de duiven. De RTL is voor het laatst geactualiseerd in februari 2026. De RTL is een handzaam hulpmiddel bij het goed en verantwoord lossen van duiven.

Hitteprotocol

De duivensport krijgt in toenemende mate te maken met perioden met hoge temperaturen tijdens het vluchtseizoen. Het Hiteprotocol is een onmisbaar instrument om met hoge temperaturen verantwoord de duivensport te beoefenen. Prioriteit geven aan duivenwelzijn door doordacht beleid is waar het Hiteprotocol voor staat. De Nederlandse overheid stelt eisen aan het transport van dieren. Richting de overheid is het Hiteprotocol een onmisbaar instrument om de huidige zelfregulering van duiventransporten bij hoge temperaturen in stand te houden. De eerste versie van het Hiteprotocol dateert van 2019. Op de NPO Ledenraad in het voorjaar van 2026 is een geactualiseerde versie van het Hiteprotocol aangenomen.

Het Hiteprotocol heeft zich bewezen als een noodzakelijk en goed instrument bij het zorgvuldig en diervriendelijk houden, vervoeren en lossen van postduiven in perioden met hoge temperaturen. Het NPO-bestuur heeft de WOWD gevraagd verbeter suggesties uit de praktijk in overweging te nemen. De WOWD heeft toegezegd dit te zullen doen. De WOWD doet haar werk in deze volledig onafhankelijk en gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Een geactualiseerde versie 2.2 van het Hiteprotocol is ter goedkeuring voorgelegd aan de NPO voorjaar Ledenraad van 2026. Het is belangrijk dat de NPO Ledenraad zich uitspreekt over het Hiteprotocol en dat het daarmee bindend is. Richting liefhebbers maar ook richting overheden is dit een belangrijk signaal.

Het NPO Bestuur legt rekenschap af over het uitroepen van het Hiteprotocol in de najaar NPO Ledenraad en organiseert jaarlijks een evaluatiebijeenkomst over de lossingen en het lossingsbeleid.

Relatie Hiteprotocol met Risico Tabel Lossingen

Het Hiteprotocol heeft tot doel om duivenhouders, verenigingen, vervoerders en

wedvluchtorganiserende instanties maatregelen aan te reiken waarmee zij het verzorgen, vervoeren en lossen van postduiven op zo'n manier kunnen vormgeven dat het welzijn en de conditie van de duiven wordt gewaarborgd en lossingen resulteren in onverstoorde thuiskomsten van de duiven. Het Hitteprotocol treedt niet per definitie landelijk in werking. Weersomstandigheden kunnen geografisch sterk uiteenlopen tussen bijvoorbeeld west- en oost-Nederland of tussen het Franse, Belgische en Nederlandse lossingsgebied.

Het Hitteprotocol gaat niet over de beslissing de duiven al dan niet te lossen. Daarvoor zijn er het Protocol Lossingen en de RTL. Wel is het de taak van het IWB om in de dagen voorafgaand aan het inkorven de verwachte buitentemperatuur te monitoren in de gebieden waar de duiven geacht worden te zijn vanaf het moment van inkorven tot aan het verwachte lossingstijdstip op de losplaats. Wanneer er verwacht wordt dat er overschrijding van de buitentemperatuur plaatsvindt zoals aangegeven op de Vlucht- en Organisatiekaart van het Hitteprotocol, dan dienen de maatregelen zoals aangegeven op de Vlucht- en Organisatiekaart opgevolgd te worden.

IWB informeert NPO Bestuur wanneer na overleg met de meteorologische dienst verwacht wordt dat de temperatuur 25 graden of hoger zal worden in het vlieggebied. Het vlieggebied is het gebied tussen de losplaats en de vereniging/thuishokken van de deelnemende duiven, waarin de duiven zich op een bepaald moment tijdens het vervoer of na de lossing behoren te bevinden.

Bevoegdheden NPO Bestuur bij het toepassen van het Hitteprotocol
De IWB portefeuillehouders in het NPO bestuur zijn namens het NPO bestuur verantwoordelijk voor het inwerking stellen en toepassen van het Hitteprotocol. Zij doen dat door het volgen van de regels van het Hitteprotocol en ook mede op adviezen van het IWB. Heldere en duidelijke besluiten bij het toepassen van Hitteprotocol zijn in het belang van de duivensport en liefhebbers. Hoewel er veel geregeld is in het Hitteprotocol kunnen zich ook onvoorziene omstandigheden voordoen. Het Hitteprotocol voorziet hierin en geeft ruimte om ook in die omstandigheden verantwoorde en verstandige besluiten te nemen.

Het NPO Bestuur handelt als volgt bij het al dan niet of gedeeltelijk instellen van het Hitteprotocol:

- De regels van het Hitteprotocol zijn leidend.
- Het NPO Bestuur houdt contact met het IWB en in voorkomende gevallen kan aanvullend advies gevraagd worden aan de WOWD.
- In onvoorziene omstandigheden neemt het NPO Bestuur besluiten naar beste inzichten en adviezen.
- Het NPO Bestuur geeft duidelijk aan voor welke afdelingen en/of lossingen het besluit van toepassing is.
- Besluiten zijn bindend voor alle afdelingen en wedvluchtorganiserende instanties.
- Uiterlijk om 12:00 uur op de dag van inkorven neemt het NPO Bestuur een besluit over het al dan niet in werking stellen van het Hitteprotocol.

Taakomschrijving Instituut Wedvlucht Begeleiding (IWB)

Deze Taakomschrijving van het IWB is aangenomen door de NPO Ledenraad van 13 maart 2021 en in aangepaste vorm bekrachtigd op de NPO Ledenraad van 9 maart 2024.

Het IWB team bestaat uit minimaal 3 personen welke voldoende kennis hebben van meteorologische omstandigheden welke van belang zijn voor de vliegveiligheid van onze duiven. Het IWB begeleidt alle wedstrijden inclusief trainingsvluchten. Bij het houden van vluchten wordt advies gegeven aan de lossingverantwoordelijke personen van een afdeling of aan de Nationale Lossingcommissie. Alvorens het IWB advies geeft aan de lossingverantwoordelijken is er frequent en nauw overleg met de meteorologen van de ondersteunende meteorologische dienst. Het IWB team heeft de deskundigheid om de meteorologische omstandigheden te vertalen naar de vliegomstandigheden van onze duiven. Er mag enkel worden gelost nadat er overleg is geweest tussen het IWB, de lossingscoördinator en de losplaats en er geen negatief advies is van het IWB. Bij een verwachte vroege lossing agv meerdere lossingen op dezelfde losplaats wordt dit uiterlijk de dag voor lossing aangegeven door de afdeling aan het IWB.

Het IWB houdt nauwkeurig een logboek bij. In het logboek moet in elk geval vermeld worden: Windkracht, windrichting, temperatuur, inversie, zicht, eventuele fronten, tijd van contact opnemen en het gegeven advies. Het IWB actualiseert zo nodig, maar in elk geval om de twee uur, berichtgeving inzake de weersomstandigheden en de verwachte weersomstandigheden. Zijn er geen wijzigingen dan wordt in elk geval de tijd veranderd. Het IWB heeft frequent contact met de ondersteunende meteorologische dienst. In alle gevallen en ook als er sprake is van lossingen onder omstandigheden die als risicovol kunnen worden omschreven volgens de Risico Tabel Lossingen blijft de eindverantwoordelijkheid van de lossingen liggen bij de wedvluchtorganiserende instantie.

Het IWB kan en mag Code Rood op basis van de Risico Tabel Lossingen uitroepen voor lossingen. In geval van Code Rood mag er niet gelost worden.

Het IWB volgt de volgende werkwijze:

Een belangrijke wijziging met ingang van 2021 in de werkwijze van het IWB is dat er voor alle lossingsverantwoordelijken een website wedvluchtbegeleiding beschikbaar is welke toegesneden en geoptimaliseerd is voor het lossen van duiven. Op de website wedvluchtbegeleiding staan de meest actuele en te verwachten weersomstandigheden en adviezen van de ondersteunende meteorologische dienst. Hiermee wordt de informatievoorziening aan lossingsverantwoordelijken verbeterd en gestroomlijnd. Het is een aanvullende service naast de gebruikelijke directe contacten met het IWB.

- Afdelingen en Nationale Lossingscommissie ontvangen inloggegevens voor het portaal website wedvluchtbegeleiding.
<https://www.vluchtbegeleidingduiven.nl/inloggen/>
- Hierop is vanaf de inkorfdag om 6:00 uur informatie beschikbaar tot en met de vluchtdag. Op de vluchtdag is om 6:00 uur de meest actuele informatie beschikbaar. In overleg kan hiervan afgeweken worden en kan ook de actuele informatie vaker geüpdate worden.
- Het IWB informeert de afdelingen en Nationale Lossingscommissie op welke telefoonnummers IWB functionarissen te bereiken zijn.
- Op de vluchtdag is er 1 persoon per afdeling of Nationale Lossingscommissie die contact opneemt met IWB. Van iedere lossingscommissie mogen er per vluchtdag maximaal 2 personen in de groepsapp. Er is 1 groepsapp voor het hele land waarin alle lossingscommissies vertegenwoordigd zijn. Voor ieder weekend wordt een nieuwe groepsapp aangemaakt. Alle communicatie vindt plaats via deze groepsapp. Indien er toch telefonisch

contact is geweest tussen IWB en lossingscommissie dan wordt de uitkomst alsnog gedeeld in de groepsapp. Alle communicatie is kort en duidelijk.

- Er zijn op de zaterdagen 2 personen van het IWB beschikbaar. Enkel de genoemde personen verstrekken de informatie voor deze dag en communiceren met de lossingscommissies. Op eventuele uitsteldagen kan het voorkomen dat er maar 1 persoon van het IWB beschikbaar is.
- Op zondag (zonder uitgestelde lossingen van zaterdag) is er 1 persoon van het IWB beschikbaar, evenals voor africhtingen door de week. Voor meerdaagse sectorvluchten is op vrijdag 1 persoon beschikbaar.
- Informatie over de verwachte weersomstandigheden op de vluchtdag staat op de inkorfdag om 10:00 uur op de [NPO website www.duivensportbond.nl](http://www.duivensportbond.nl)
- Het weekoverzicht van alle lossingen staat vanaf maandag op de NPO-website.
- Alle data over vluchtdagen wordt opgeslagen.

Stappenplan lossingen

Stap 1: De lossingverantwoordelijke is verplicht, alvorens te lossen contact op te nemen met het IWB. Als het IWB een positief advies geeft kan er in principe worden gelost als de omstandigheden op de losplaats zich daar eveneens voor lenen. Meerdere groepen op dezelfde losplaats worden gelost met een verschil van minimaal 20 minuten. In uitzonderlijke gevallen kan in overleg met het IWB hiervan worden afgeweken.

De lossingverantwoordelijke heeft de verplichting dat:

- Hij, in nauw overleg met de convoyeur op de losplaats de beslissing neemt al dan niet te lossen.
- Hij, de lostijd minimaal 15 minuten voor de lossing doorgeeft aan het IWB.
- De convoyeur, bij lossingen in het buitenland, contact opneemt met de buitenlandse correspondent.
- De convoyeur de lostijd afstemt met andere op de losplaats aanwezige afdelingen en de buitenlandse correspondent.
- Hij rekening houdt met aankomende duiven van andere wedvluchten zulks in overleg met het IWB.
- Hij niet eerder lost dan tenminste twee uur na aankomst van de duivenwagens op de losplaats.
- Legt vast wat de overwegingen zijn om te lossen. Dit wordt tot het einde seizoen bewaard.

Stap 2: Wie bepaalt of er al dan niet gelost kan worden;

De lossingsfunctionaris van de wedvluchtorganiserende instantie bepaalt of er gelost kan worden na overleg met het IWB.

Als het IWB de Code Rood heeft uitgeroepen voor de lossing dan mag er niet gelost worden.

Stap 3: De duiven kunnen niet worden gelost zoals oorspronkelijk gepland;

In overleg met het IWB zoekt de lossingverantwoordelijke naar alternatieve mogelijkheden;

- Duiven lossen op een ander tijdstip of overstaan naar de volgende dag
- Wijzigen van losplaats dezelfde dag of later. Een alternatief zoeken bij voorkeur in de door de NPO toegewezen vlieglijn. Tevens in overleg met het IWB.
- Terug naar huis. Melding bij IWB.

Evaluatie

Als een vlucht slecht verloopt dan moet er een evaluatie plaatsvinden. Een algemene definitie van een slecht verloop is niet te geven, maar ééndaagse vluchten met een snelheidsverval van 40% of meer dienen altijd geëvalueerd te worden. In alle andere gevallen beslist het NPO Bestuur of dat er een evaluatie moet plaatsvinden. In het geval dat er een evaluatie uitgevoerd gaat worden dan wordt het weerkundig onderzoek bij de meteorologische dienst aangevraagd door het NPO Bestuur binnen 2 dagen na de sluiting van de slecht verlopen vlucht. De feitelijke evaluatie wordt opgeleverd door het bestuur van de wedvluchtorganiserende instantie van de slecht verlopen vlucht die hiervoor de resultaten van het weerkundig onderzoek ontvangt. De evaluatie wordt in de vorm van een rapport uiterlijk 2 weken na ontvangst van het weerkundig onderzoek aangeboden aan het NPO Bestuur. Het NPO Bestuur kan naar aanleiding van de feiten passende maatregelen nemen of voorstellen doen om het beleid aan te passen.

Maart 2026